

door de tentoonstelling een ander beeld geeft dan wanneer Denemarken zelf de keuze had gedaan, valt niet te zeggen; slechts kan worden gezegd, dat de natuurlijke voorkeur van Friedhoff — getuige zijn stadhuis te Enschede, waarvoor hij ook de meubileering ontwierp — voor het goede handwerk, de geacheveerde uitvoering naar den eisch van het materiaal en zijn afkeer van het plumpe, grove, brute, hem wel bijzonder geschikt maakte om de keuze te doen uit een kunstnijverheid als de Deensche, die zóó bij zijn eigen aard past!

Want dat is wel, wat ons in deze kunstnijverheid dadelijk treft: het fijngeacheveerde, de hoog opgevoerde vakkundige bekwaamheid, de overgave tot het ambacht. Daarbij een natuurlijk-blij gevoel voor vorm en kleur en een afwezigheid van die kwasi-diepzinnige verstarringen en principieele hobbies, waarvan onze brave Hollanders zich niet altijd kunnen ontdoen.

Natuurlijk slaat men ook in Denemarken de plank wel eens mis, maar als geheel toont de Deensche kunstnijverheid, dat zij door krachten — persoonlijke en nationale — wordt gevoed, welke een gezonde ontwikkeling waarborgen.

Het is niet doenlijk in het bestek eener korte Kroniek een ook maar eenigszins volledig overzicht van deze tentoonstelling te geven; wij willen trachten het belangrijkste duidelijk te maken.

Allereerst de meubelen; niet omdat de Deensche meubelen zich door hun vorm onderscheiden, maar omdat hun afwerking uitsteekt boven wat men in Nederland gewoon is. Het arme landbouwland Denemarken heeft in het mooie meubel niet de groote en wijsche traditie gekend als Nederland. Toen in de 18e eeuw de behoefte opkwam naar een meubel, dat behalve nuttig ook rijk, fijn en verzorgd was, heeft de regeering zelf (leest dit aandachtig, zelfvoldane Nederlanders!) een meubelmagazijn opgericht, waar men Engelsche meubels kon zien. Tegelijk zond men een aantal Deensche meubelmakers naar Engeland om daar opleiding te krijgen en men kocht daar ook de noodige materialen en gereedschappen*). Zoo ontstond in Denemarken de traditie van het mooie meubel en deze Engelsche 18e eeuwse invloed is nog altijd duidelijk te herkennen. Verschillende meubels op deze tentoonstelling toonden in hun vorm dien Engelschen invloed. Men moet eigenlijk zelf schrijnwerker zijn om de hooge kwaliteiten van deze Deensche meubelen op hun volle waarde te kunnen schatten. Wij leeken kunnen slechts constateren, dat de afwerking volmaakt schijnt. Wij zagen hier een kast met vier kleine deuren in blank beukenhout, zonder eenig ornament, maar prachtig door de zuivere verhoudingen en het gebruik dat van de houtnerf was gemaakt. Een voorwerp van bijzondere fijnheid was een palissanderhouten kast van den meubelmaker A. J. Iversen, ontworpen door prof. Kaj Gottlob, van binnen met berkenhouten laadjes. De eenige versiering bestond uit een paar ivoren rosetjes op de paneelen. Van de stoelen mag een met rood leer bekleede,

*) Zie „Toegepaste kunst in Denemarken” door Viggo Sten Möller in Bouwkundig Weekblad Architectura 1937 no. 18.